

โครงการส่งเสริมการเพิ่มผลิตผลในโรงเรียนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามแนวพระราชดำริ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โรงเรียนบ้านท่าเนียบ
หมู่ที่ 6 ตำบลลำภู อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา

1. ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนบ้านท่าเนียบ ตั้งอยู่ที่บ้านท่าเนียบ หมู่ที่ 6 ตำบลลำภู อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2501 เริ่มเปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรก ในปี 2503 และ ได้เข้าร่วมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริเมื่อปี 2536 มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 2 ไร่ 1 งาน 63 ตารางวา โดยจัดทำเป็นแปลงเกษตรในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันเนื้อที่ 1 ไร่

2. ข้อมูลบุคลากรและนักเรียน

ปัจจุบัน มีบุคลากรทั้งหมด จำนวน 12 ราย แบ่งเป็น ผู้บริหารและข้าราชการครู จำนวน 11 ราย พนักงานราชการ และลูกจ้างอื่น ๆ จำนวน 1 ราย

บุคลากร	จำนวน (ราย)
บุคลากรทั้งหมด	12
1. ผู้บริหาร	1
2. ข้าราชการครู	10
3. พนักงานราชการ และลูกจ้างอื่น ๆ	1

ปีการศึกษา 2563 มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นเตรียมประถมศึกษา (อนุบาล) ถึงระดับชั้นประถมศึกษา รวมทั้งหมด จำนวน 110 ราย แบ่งเป็น นักเรียนระดับชั้นอนุบาล จำนวน 38 ราย และ ระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 72 ราย

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน (ราย)		
	ชาย	หญิง	รวม
อนุบาล 1 (อายุ 3 ปี)	10	3	13
อนุบาล 2 (อายุ 4 - 5 ปี)	9	4	13
อนุบาล 3 (อายุ 5 - 6 ปี)	7	5	12
รวมอนุบาล	26	12	38
ประถมศึกษาปีที่ 1	8	3	11
ประถมศึกษาปีที่ 2	3	10	13
ประถมศึกษาปีที่ 3	7	4	11
ประถมศึกษาปีที่ 4	7	4	11
ประถมศึกษาปีที่ 5	2	8	10
ประถมศึกษาปีที่ 6	7	9	16
รวมประถมศึกษา	34	38	72
รวมทั้งสิ้น	60	50	110

3. ข้อมูลการเสด็จติดตามโครงการตามพระราชดำริ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงติดตามผลการดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมเยียนโรงเรียนบ้านท่าเนียบ รวมทั้งหมด จำนวน 3 ครั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

เสด็จ ๙ เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2558

เสด็จ ๙ เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2558

ลำดับ	วัน/เดือน/ปี
ครั้งที่ 1	วันที่ 6 ตุลาคม 2536
ครั้งที่ 2	วันที่ 16 มกราคม 2551
ครั้งที่ 3	วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2558

4. แปลงเกษตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

โรงเรียนบ้านท่าเนียบ มีพื้นที่ทั้งหมด 2 ไร่ 1 งาน 63 ตารางวา จัดทำเป็นแปลงเกษตร โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในพื้นที่ 1 ไร่ โดยในปี 2563 มีการดำเนินกิจกรรมภายในแปลงเกษตรดังนี้

1. ด้านพืช

- 1.1 ปลูกผักโดยใช้วัสดุปลูกกั้นเป็นแนว ขนาด 1.0 x 4.0 เมตร จำนวน 10 แปลง
ดำเนินการปลูก ผักบุ้ง, ผักกาดขวางตั้ง, ฯลฯ
- 1.2 ปลูกมะนาวในปล่องบ่อซีเมนต์ จำนวน 7 ปล่อง
- 1.3 ปลูกผักขึ้นค้างรูปทรงต่าง ๆ จำนวน 1 ชุ่ม
ดำเนินการปลูก ผักเขียว, ถั่วพู, ผักทอง, ฟักแฟง ฯลฯ
- 1.4 ปลูกผักในล้อยางรถยนต์ที่ใช้แล้ว จำนวน 10 ล้อ
ดำเนินการปลูก มะเขือยาว, ผักบุ้งจีน ฯลฯ
- 1.5 ปลูกพืชสมุนไพรในปล่องบ่อซีเมนต์ จำนวน 10 ปล่อง
ดำเนินการปลูก ตะไคร้หอม ฯลฯ
- 1.6 เพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือน ขนาด 4.0 x 2.0 เมตร จำนวน 1 โรงเรือน
ดำเนินการเพาะเห็ด ปีละ 2 รุ่น โดยสามารถจุก้อนเชื้อเห็ด จำนวน 300 ก้อน

2. ด้านประมง

- เลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์ ขนาด 5.0 x 4.0 เมตร จำนวน 3 บ่อ
ดำเนินการ เลี้ยงปลาดุกบิ๊กอุย และปลาดุกรัสเซีย จำนวน 1,500 ตัว

3. ด้านปศุสัตว์

- 3.1 เลี้ยงไก่ไข่พระราชทานแบบปล่อยลานในโรงเรือน ขนาด 4.0 x 5.0 เมตร จำนวน 1 โรงเรือน
ดำเนินการ เลี้ยงไก่ไข่พระราชทาน จำนวน 50 ตัว
- 3.2 เลี้ยงไก่ไข่แบบกรงตับในโรงเรือน ขนาด 4.0 x 5.0 เมตร จำนวน 1 โรงเรือน
ดำเนินการ เลี้ยงไก่ไข่ (CP) จำนวน 30 ตัว

5. แผนผังแปลงเกษตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

6. การสนับสนุนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานสนองพระราชดำริโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โรงเรียนบ้านท่าเนียน ตั้งแต่ปี 2556 - 2563 ทั้งการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร สนับสนุนปัจจัยการผลิตต่าง ๆ อาทิ ด้านดิน ด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ฯลฯ การจัดอบรม/การถ่ายทอดองค์ความรู้ การสาธิตและการติดตามให้คำแนะนำการทำเกษตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในการทำเกษตร สามารถนำผลผลิตมาประกอบอาหารกลางวันในโรงเรียน ตลอดจนการนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติที่บ้านของตนเองได้ โดยมีรายละเอียดการส่งเสริมและการสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

ที่	รายการ	ปี 56-62	ปี 63	หมายเหตุ
1	สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร			
	1.1 ดินผสม	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 56,59
	1.2 จอบด้ามเหล็ก	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 61,62
	1.3 คราดด้ามเหล็ก	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 61,62
	1.4 สายยางรดน้ำต้นไม้	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 61
	1.5 อวนตาข่ายทำค้ำพืชผัก	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 62
	1.6 ถังน้ำหมักชีวภาพ 200 ล.	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 59,60,61,62
	1.7 ช้อนปลูก	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 61,62
	1.8 ซ่อมพรวน	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 61,62
	1.9 บัวรดน้ำ	-	✓	
2	สนับสนุนวัสดุการปรับปรุงบำรุงดิน			
	2.1 ปูนขาว	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 59,61,62
	2.2 วัสดุสำหรับสาธิตการทำปุ๋ยหมัก (กากทะเลลายปาล์ม, ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยเคมี 46-0-0 สารเร่งซุเปอร์ พด.1)	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
	2.3 วัสดุสำหรับสาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพ (ผลไม้, กากน้ำตาล, สารเร่งซุเปอร์ พด.2)	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
3	สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ด้านพืช)			
	3.1 เมล็ดพันธุ์พืช ได้แก่ ข้าวโพดหวาน, ผักบุ้ง, คะน้า, ผักกาดขาวดั่ง, ถั่วพู, พริกขี้หนู, ฯลฯ	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
	3.2 ต้นกล้าผัก ได้แก่ มะเขือเปราะ, กระจับปี่เขียว, กะเพรา, โหระพา, ผักหวาน, ฯลฯ	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
	3.3 ต้นพันธุ์ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ได้แก่ เนียงนก, ละไม, มะละกอ, มะนาว ฯลฯ	-	✓	
	3.4 ต้นพันธุ์สมุนไพร	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 56, 59
	3.5 ก้อนเชื้อเห็ด (เห็ดนางฟ้า)	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
	3.6 บอนสี	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 56,59

ที่	รายการ	ปี 56-62	ปี 63	หมายเหตุ
4	สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ด้านปศุสัตว์)			
	4.3 ไก่ไข่พระราชทาน (เพศเมีย)	-	✓	สนับสนุนเมื่อปี 58,59 สนับสนุนเมื่อปี 59,61,62
	4.4 ไก่ไข่พันธุ์ซีพี บราวน์	✓	-	
	4.5 อาหารไก่ไข่พันธุ์ซีพี บราวน์	✓	✓	
	4.6 อาหารไก่ไข่พระราชทาน (เพศเมีย)	-	✓	สนับสนุนเมื่อปี 59
	4.7 ยาละลายน้ำ (ไบโอ B12)	✓	-	
5	สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ด้านประมง)			
	5.1 พันธุ์ปลาดุกบิ๊กอุย	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 57,58, 59,62
	5.2 อาหารปลาสำเร็จรูป	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 57,58,59,62
6	การถ่ายทอดองค์ความรู้/สาธิต/ติดตามให้คำแนะนำ			
	6.1 สาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	✓	✓	เจ้าหน้าที่มีการลงพื้นที่โรงเรียน ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้/ การสาธิตด้านต่าง ๆ และติดตาม ให้คำแนะนำครูและนักเรียนอย่าง ต่อเนื่อง
	6.2 อบรม “การปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษ”	✓	✓	
	6.3 ให้ความรู้การขยายพันธุ์พืช	✓	✓	
	6.4 ให้ความรู้การเลี้ยงไก่พื้นเมือง/ไก่ไข่พระราชทาน	✓	✓	
	6.5 ให้ความรู้การเลี้ยงปลาในบ่อดิน/บ่อซีเมนต์	✓	✓	
	6.6 ให้ความรู้การปลูกพืชสมุนไพร/การดูแลจัดการ	✓	✓	
	6.7 ให้คำแนะนำการเตรียมแปลง/การผสมดิน/การใช้ ปุ๋ยขาวเพื่อฆ่าเชื้อราในดิน	✓	✓	
	6.8 ให้คำแนะนำการปลูกหม่อนกินผลและการตัดแต่งกิ่ง	✓	✓	
	6.9 ให้คำแนะนำการปลูกพืชผัก/การปลูกมะนาว	✓	✓	
	6.10 ให้คำแนะนำการปลูกแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	✓	✓	
	6.11 ให้คำแนะนำการปลูกบอนสีและการดูแลจัดการ	✓	✓	
	6.12 ให้คำแนะนำการเพาะเห็ดในโรงเรือนและการดูแล จัดการ	✓	✓	

7. ผลผลิตทางการเกษตร ปีงบประมาณ 2563

ในช่วงปีงบประมาณ 2563 โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการเพิ่มผลิตผลในโรงเรียน โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามแนวพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนได้รับผลผลิตทางการเกษตร ภายในแปลงเกษตร เน้นการผลิตทางการเกษตรที่มีความหลากหลายทั้งด้านพืช ด้านการเพาะเห็ด ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ โดยเน้นผลิตที่นักเรียนสามารถปลูกและดูแลรักษาได้ง่าย รวมถึงไม้ผลตามฤดูกาล พร้อมนี้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลผลิตทางการเกษตรที่โรงเรียนได้รับ นำไปประกอบอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการ และสามารถบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษ โดยมีรายละเอียดการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรในปีงบประมาณ 2563 ดังนี้

ที่	รายการผลผลิตทางการเกษตร	หน่วยนับ	จำนวน	หมายเหตุ
1	ด้านพืช			
	1.1 พืชผัก	กิโลกรัม	1,450.6	ผลผลิตเห็ดจัดรวมอยู่ในประเภทผัก
	1.2 ผลไม้	กิโลกรัม	148.5	
2	ด้านปศุสัตว์			
	2.1 ไก่ไข่ (CP)	ฟอง	4,486	
	2.2 ไก่ไข่พระราชทาน	ฟอง	890	- เริ่มเลี้ยงวันที่ 21 พฤษภาคม 2563 - เริ่มเก็บผลผลิต เดือนกรกฎาคม 2563
3	ด้านประมง			
	- ปลาตุ๊ก	กิโลกรัม	310	

